

LÖG

um vegabréfsáritanir.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti Alþingis og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

I. KAFLI

Gildissvið, markmið, yfirstjórn o.fl.

1. gr.

Gildissvið og markmið.

Lög þessi gilda um framkvæmd og útgáfu vegabréfsáritana.

Markmið laganna er að tryggja skilvirka og samhæfða framkvæmd við útgáfu vegabréfsáritana í samræmi við þjóðréttarlegar skuldbindingar Íslands vegna aðildar að Schengen-samstarfinu. Jafnframt er það tilgangur laganna að stuðla að tryggri landamærastrjórn og skilvirkri framkvæmd landamæravörslu.

Við framkvæmd og túlkun laganna skal framfylgja þeim þjóðréttarlegu skuldbindingum sem íslensk stjórnvöld hafa undirgengist varðandi vegabréfsáritanir, einkum í tengslum við Schengen-samstarfið.

2. gr.

Yfirstjórn og samstarf.

Ráðherra sem fer með mál er varða Schengen-samstarfið fer með yfirstjórn og stefnumótun mála er lúta að Schengen-samstarfinu.

Ráðherra, ráðuneyti og sendiskrifstofur Íslands móta og fara með yfirstjórn framkvæmdar og annast framkvæmd laga þessara.

Ráðherra skal eiga í virku samstarfi við ráðherra sem fer með mál er varða Schengen, lög-gæslu, landamæravörslu og málefni útlendinga, svo og ráðherra sem fer með skipan ferðamála.

Ráðherra skal jafnframt eiga í samstarfi við lögregluþingvöld, ferðamálayfirvöld, Útlendingastofnun, Vinnueftirlit ríkisins og Vinnumálastofnun í samræmi við tilgang og markmið laga þessara.

Ráðherra sem fer með mál er varða Schengen-samstarfið skipar stýrihóp um vegabréfsáritanir. Aðild að stýrihópnum eiga stjórnvöld sem annast framkvæmd laga þessara og önnur stjórnvöld sem koma að framkvæmd málaflokksins. Stýrihópurinn skal vinna að samhæfingu Schengen-samstarfsins er varðar vegabréfsáritanir og skila árlegri skýrslu til ráðherra.

3. gr.

Orðskýringar.

Merking orða í lögum þessum er sem hér segir:

1. *Aðflutningshætta*: Hætta á að útlendingur dvelji á landinu eða Schengen-svæðinu umfram leyfilegan tíma eða í öðrum tilgangi en umsókn um vegabréfsáritun gefur til kynna eða muni ekki yfirgefa landið eða Schengen-svæðið og setjast ólöglega að eða sækja um alþjóðlega vernd, dvalarleyfi eða önnur sambærileg leyfi eða úrræði.
2. *Aðstandandi*: Maki, sambúðarmaki, börn viðkomandi yngri en 18 ára í forsjá hans og á framfæri og foreldrar 67 ára eða eldri.
3. *Afturköllun*: Þegar stjórnvald tekur að eigin frumkvæði aftur lögmæta ákvörðun sína um veitingu vegabréfsáritunar, sem þegar hefur verið birt, ef forsendur hafa breyst þannig að handhafi hennar uppfyllir ekki lengur skilyrði fyrir útgáfu vegabréfsáritunar.
4. *EES-ríkisborgari*: Útlendingur sem er ríkisborgari ríkis sem fellur undir samninginn um Evrópska efnahagssvæðið.
5. *EFTA-ríkisborgari*: Útlendingur sem er ríkisborgari ríkis sem fellur undir stofnsamning Fríverslunarsamtaka Evrópu.
6. *Ferðaskilríki*: Gilt vegabréf eða annað kennivottorð sem viðurkennt er sem ferðaskilríki í stað vegabréfs við komu til landsins.
7. *Frávísun*: Ákvörðun stjórnvalds um að vísa útlendingi frá landinu til heimalands eða annars ríkis þar sem hann getur sýnt fram á löglega heimild til dvalar.
8. *Ógilding*: Þegar stjórnvald ógildir að eigin frumkvæði lögmæta ákvörðun sína um útgáfu vegabréfsáritunar, sem þegar hefur verið birt, ef í ljós kemur að skilyrði fyrir útgáfu hennar voru ekki uppfyllt þegar hún var gefin út, einkum ef ástæða er til að ætla að vegabréfsáritun hafi verið fengin með svíksamlegum hætti.
9. *Schengen-ríki*: Ríki sem eru þátttakendur í Schengen-samstarfinu.
10. *Schengen-samstarfið*: Samstarf Evrópuríkja á sviði lögreglusamstarfs og landamæraeftirlits sem byggist á Schengen-samningnum.
11. *Schengen-upplýsingakerfið*: Rafrænt gagnasafn sem starfrækt er hér á landi og tengt sameiginlegu upplýsingakerfi á Schengen-svæðinu, sbr. lög um Schengen-upplýsingakerfið á Íslandi.
12. *Útlendingur*: Einstaklingur sem hefur ekki íslenskan ríkisborgararétt.
13. *Vegabréfsáritun*: Heimild gefin út af íslenskum stjórnvöldum, eða fyrir þeirra hönd, til gegnumferðar um eða fyrirhugaðrar dvalar á yfirráðasvæði Schengen-ríkjanna í allt að 90 daga eða skemur á 180 daga tímabili frá fyrsta komudegi til yfirráðasvæðis Schengen-ríkjanna.

II. KAFLI

Áritunarskylda, undanþágur o.fl.

4. gr.

Áritunarskylda.

Útlendingur þarf að hafa vegabréfsáritun til að mega koma til landsins, sbr. þó 8. gr.

5. gr.

Gildistími vegabréfsáritunar.

Vegabréfsáritun gefin út af ríki sem tekur þátt í Schengen-samstarfinu gildir til komu og dvalar hér á landi í þann tíma sem tilgreindur er í árituninni.

Vegabréfsáritun skal gilda fyrir eina eða fleiri komur til landsins í allt að 90 daga á nánar tilgreindu tímabili.

6. gr.

Gildissvæði vegabréfsáritana.

Vegabréfsáritun gefin út af ríki sem tekur þátt í Schengen-samstarfinu gildir á því svæði sem tilgreint er í árituninni.

Vegabréfsáritun getur:

- a. gilt til fyrirhugaðrar dvalar á yfirráðasvæði allra Schengen-ríkjanna,
- b. haft takmarkað gildissvæði og gilt einungis á yfirráðasvæði eins eða fleiri Schengen-ríkja en ekki allra,
- c. gilt til gegnumferðar um flughöfn.

Ráðherra setur reglugerð um gildissvæði vegabréfsáritana og áritanir með mismunandi gildissvið. Í reglugerðinni skal einnig mæla fyrir um skilyrði fyrir veitingu slíkra áritana.

7. gr.

Komuáritanir.

Ráðuneytið gefur út komuáritanir vegna þeirra sem fengið hafa dvalarleyfi á Íslandi samkvæmt beiðni Útlendingastofnunar.

8. gr.

Undanþágur frá áritunarskyldu.

Norrænir ríkisborgarar eru undanþegnir áritunarskyldu sem og ríkisborgarar annarra aðildarríkja Schengen-samstarfsins.

Erlendur ríkisborgari sem hefur dvalarleyfi gefið út af ríki sem tekur þátt í Schengen-samstarfinu er undanþeginn áritunarskyldu. Sama gildir um erlendan ríkisborgara sem hefur bráðabirgðadvalarleyfi gefið út af þátttökuríki í samstarfinu, enda hafi hann ferðaskilríki gefin út af sama ríki.

Aðstandendur EES- og EFTA-ríkisborgara sem búsettir eru hér á landi, sem og íslenskra ríkisborgara, skulu vera undanþegnir kvöð um vegabréfsáritun ef þeir eru handhafar gilds dvalarskírteinis skv. 90. gr. laga um útlendinga, nr. 80/2016. Slíkar vegabréfsáritanir skulu að öðrum kosti gefnar út án endurgjalds eins fljótt og hægt er og hljóta flýtimeðferð samkvæmt almennum reglum þar um.

Ráðherra setur með reglugerð frekari undanþágur frá áritunarskyldu.

III. KAFLI

Stjórnsýsla, málsmeðferð o.fl.

9. gr.

Útgáfa vegabréfsáritunar.

Heimilt er að veita útlendingi vegabréfsáritun sem gildir á öllu Schengen-svæðinu ef eftirfarandi skilyrðum er fullnægt:

- a. hann hefur gilt vegabréf eða annað gilt kennivottorð sem er viðurkennt sem ferðaskilríki við komu til Íslands og annarra Schengen-ríkja og gildir í a.m.k. 90 daga fram yfir gildistíma áritunarinnar,
- b. hann hefur heimild til að ferðast til baka til heimalandsins eða annars ríkis sem gildir a.m.k. einn mánuð fram yfir gildistíma áritunarinnar,

- c. hann hefur nægileg fjárráð sér til framfærslu meðan á fyrirhugaðri dvöl stendur og til að greiða fyrir ferð til baka til heimalandsins eða annars lands þar sem honum hefur verið tryggður aðgangur eða hann getur framfleytt sér löglega,
- d. hann getur sýnt fram á tilgang dvalar,
- e. ekki liggur fyrir ástæða til brottvísunar eða frávísunar hans skv. 98., 99. eða 106. gr. laga um útlendinga, nr. 80/2016,
- f. hann er ekki skráður í Schengen-upplýsingakerfið í því skyni að honum verði meinað að koma til landsins,
- g. hann telst ekki ógn við allsherjarreglu, þjóðaröryggi, lýðheilsu eða alþjóðasamskipti ríkisins eða annars ríkis sem tekur þátt í Schengen-samstarfinu,
- h. hann hefur gilda sjúkrakostnaðar- og heimferðartryggingu.

Heimilt er að veita útlendingi vegabréfsáritun með mismunandi gildissvæði, sbr. 6. gr.

Í undantekningartilvikum er lögregluyfirvöldum heimilt að gefa út vegabréfsáritanir á landamærastöðvum. Ráðherra ákveður skilyrði slíkrar áritunar með reglugerð.

Ákvæði IV.–VII. kafla stjórnisýslulaga, nr. 37/1993, gilda ekki um málsmeðferð og ákvarðanatöku samkvæmt lögum þessum. Útlendingur, sem synjað hefur verið um vegabréfsáritun eða hún verið afturkölluð, getur krafist endurupptöku á slíkri ákvörðun með málskoti skv. 17. gr.

Ekki þarf að undirrita ákvörðun um synjun, ógildingu eða afturköllun vegabréfsáritunar með persónugreinanlegum hætti.

Starfsfólk sem tekur ákvarðanir um útgáfu vegabréfsáritana skal uppfylla skilyrði öryggisvottunar samkvæmt varnarmálalögum.

10. gr.

Fyrirsvarssamningar.

Heimilt er að fela utanríkisþjónustu eða þar til bæru yfirvaldi annars ríkis sem tekur þátt í Schengen-samstarfinu móttöku og afgreiðslu umsókna um vegabréfsáritanir og komuáritanir. Slík málsmeðferð erlends ríkis lýtur einvörðungu löggjöf viðkomandi ríkis og sætir ekki kæru eða endurupptöku innan íslenskrar stjórnisýslu.

Hafi íslensk stjórnvöld ekki sendiskrifstofu í þriðja ríki skal kappkosta, ef það þykir þjóna hagsmunum Íslands, að koma á samkomulagi um fyrirsvar við aðildarríki sem hafa sendiskrifstofur í því ríki eða eftir atvikum fela utanaðkomandi þjónustuaðila, sbr. 11. gr., að taka á móti umsóknum og senda til nærliggjandi sendiskrifstofu Íslands.

11. gr.

Utanaðkomandi þjónustuaðilar.

Ráðherra er heimilt, á grundvelli þjónustusamnings, að fela utanaðkomandi þjónustuaðilum í þriðja ríki að annast verkefni sem tengjast framkvæmd laga þessara, þ.m.t. viðtöku og vörslu umsókna og ferðaskilríkja sem og skráningu lífkenna o.fl.

12. gr.

Mat á umsóknum og áhættugreining.

Við mat á umsókn um vegabréfsáritun ber auk þjóðernis að taka tillit til félagslegrar stöðu og hættu á að útlendingur dveljist lengur á Schengen-svæðinu en honum er heimilt. Einnig skal taka tillit til öryggis ytri landamæra, aðflutningshættu og annarra atriða við mat á umsóknum um vegabréfsáritanir.

Við meðferð umsóknar um samræmda vegabréfsáritun skal kanna hvort umsækjandi uppfylli öll skilyrði áhættumats samkvæmt reglugerð sem ráðherra setur.

Heimilt er að taka tillit til reynslu og framkvæmdar annarra Schengen-ríkja við mat á umsókn um vegabréfsáritun.

Til að tryggja skilvirkni og vandaða framkvæmd þessa ákvæðis er ráðuneytinu heimilt að vinna áhættugreiningar í samráði við önnur Schengen-ríki, stjórnvöld útlendingamála og lögregluvöld í þágu öryggis ytri landamæra.

13. gr.

Vinnsla og miðlun persónuupplýsinga.

Ráðuneytið, sendiskrifstofur Íslands, lögregluvöld og önnur stjórnvöld sem hafa hlutverki að gegna samkvæmt lögum þessum skulu vinna með persónuupplýsingar útlendinga, þar á meðal þær upplýsingar sem viðkvæmar geta talist, einkum lífkennaupplýsingar, að fullnægðum heimildarákvæðum laga um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga og að því marki sem mælt er fyrir um heimildir til slíkrar vinnslu í lögum þessum. Að svo miklu leyti sem lög þessi mæla ekki fyrir um á annan veg gilda ákvæði laga um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga um vinnslu upplýsinganna.

Ráðuneytinu, sendiskrifstofum Íslands, lögregluvöldum og öðrum aðilum sem hafa hlutverki að gegna samkvæmt lögum þessum er heimilt að miðla persónuupplýsingum að því marki sem telst nauðsynlegt vegna starfsemi og hlutverks þeirra samkvæmt lögum þessum. Jafnframt er þeim heimilt að safna og skiptast á upplýsingum um umsóknir útlendinga um vegabréfsáritanir við Útlendingastofnun, handhafa lögregluvalds og töllyfivöld í þágu landamæraöryggis og greiningarstarfs.

Ráðuneytinu, sendiskrifstofum Íslands, lögregluvöldum og öðrum stjórnvöldum sem hlutverki gegna samkvæmt lögum þessum er heimilt að miðla persónuupplýsingum, þar á meðal upplýsingum sem viðkvæmar geta talist, einkum lífkennaupplýsingum, vegna samráðs við önnur stjórnvöld í samræmi við ákvæði laga þessara og útlendingalaga. Jafnframt er þeim heimilt að safna og skiptast á upplýsingum um umsóknir útlendinga um vegabréfsáritanir við önnur stjórnvöld í þágu landamæraeftirlits, landamæraöryggis og greiningarstarfs.

Stjórnvöldum skv. 1. mgr. er heimilt að samkeyra persónuupplýsingar útlendinga svo tryggja megi að dvöl þeirra hér á landi sé lögleg. Í því skyni er þessum stjórnvöldum heimilt að afla upplýsinga hjá skattyfivöldum, Þjóðskrá Íslands, ferðamálayfivöldum, Útlendingastofnun, Vinnueftirliti ríkisins, Vinnumálastofnun og félagsþjónustu sveitarfélaga. Er þeim stjórnvöldum skylt að miðla umbeðnum upplýsingum.

Fái ráðuneytið eða lögregluvöld upplýsingar um lögbrot ber þeim að upplýsa hlutaðeigandi stjórnvald um málið og afhenda þau gögn sem stjórnvaldið krefst.

14. gr.

Upplýsingakerfi um vegabréfsáritanir.

Ráðherra setur reglugerð um íslenskan hluta upplýsingakerfis um vegabréfsáritanir, þar á meðal persónuvernd við skráningu og meðferð upplýsinga í því kerfi. Með íslenskum hluta upplýsingakerfis um vegabréfsáritanir er átt við rafrænt gagnasafn sem starfrækt er hér á landi og tengt sameiginlegu upplýsingakerfi á Schengen-svæðinu.

15. gr.

Synjun umsóknar um vegabréfsáritun.

Ef ástæður sem varða utanríkisstefnu eða almannaöryggi mæla gegn því skal vegabréfsáritun ekki veitt. Sama gildir ef ástæða er til að vefengja uppgefinn tilgang ferðar útlendinga hingað til lands eða réttmæti upplýsinga sem hann hefur veitt, svo og þegar grunur leikur á að umsækjandi eða barn hans muni sæta misnotkun eða ofbeldi.

Þegar ráðuneytið telur sérstaka ástæðu til er heimilt að óska eftir umsögn lögregluvalda til að afla upplýsinga um sakaferil gestgjafa í því skyni að meta hvort hafna skuli umsókn á grundvelli þessa ákvæðis.

16. gr.

Ógilding og afturköllun.

Lögregla eða ráðuneytið skal ógilda vegabréfsáritun ef í ljós kemur að skilyrði fyrir útgáfu hennar voru ekki uppfyllt þegar hún var gefin út, einkum ef ástæða er til að ætla að áritunin sé fengin með sviksamlegum hætti.

Lögregla eða ráðuneytið skal afturkalla vegabréfsáritun ef í ljós kemur að skilyrði fyrir útgáfu hennar eru ekki lengur uppfyllt.

Lögreglu er heimilt að vísa útlendingi úr landi samkvæmt ákvæðum laga um útlendinga uppfylli hann ekki skilyrði til landgöngu. Ákvæði í lögum um útlendinga um stjórnvald í málum vegna frávísunar og um málskot gilda eftir því sem við á.

Ráðherra setur í reglugerð nánari ákvæði um afturköllun og ógildingun vegabréfsáritana.

17. gr.

Stjórnsýslukæra.

Sætti aðili máls sig ekki við ákvörðun lögreglu eða ráðuneytisins um synjun umsóknar skv. 15. gr. eða ógildingun eða afturköllun vegabréfsáritunar skv. 16. gr. getur hann með stjórnsýslukæru gert skriflega og rökstudda kröfu á íslensku til úrskurðarnefndar áritanamála innan 30 daga frá dagsetningu ákvörðunar til að fá hana fellda úr gildi eða til að fá henni breytt. Ákvarðanir verða einvörðungu endurskoðaðar á grundvelli málsgagna sem lágu fyrir þegar stjórnvaldsákvörðun var tekin.

Úrskurður úrskurðarnefndar í slíku máli skal jafnan liggja fyrir innan 30 virkra daga frá því að beiðni var móttækin.

Samhliða framlagningu stjórnsýslukæru ber að greiða málskotsgjald. Mál skal fellt niður án efnismeðferðar ef greiðsla berst ekki innan áskilins frests.

18. gr.

Úrskurðarnefnd áritanamála.

Úrskurðarnefnd áritanamála er sjálfstæð í störfum sínum og verður úrskurðum hennar samkvæmt lögum þessum ekki skotið til annarra stjórnvalda.

Í úrskurðarnefnd áritanamála eiga sæti þrjú menn sem skulu fullnægja skilyrðum laga til að hljóta skipun í embætti héraðsdómara. Ráðherra skipar þrjú nefndarmenn til þriggja ára í senn og skal einn þeirra vera formaður. Einn nefndarmanna skal skipaður að fenginni tilnefningu þess ráðherra sem fer með mál er varða Schengen-samstarfið. Heimilt er að skipa þrjú menn til vara. Kostnaður vegna úrskurðarnefndarinnar greiðist úr ríkissjóði.

Formanni er heimilt að úrskurða einn í málum sem eru einföld úrlausnar og varða ekki verulega hagsmuni. Nefndin setur fullskipuð nánari reglur um hvenær heimildinni verður beitt.

IV. KAFLI
Gjaldtaka, reglugerðarheimild o.fl.

19. gr.
Gjaldtaka.

Um gjaldtöku fyrir afgreiðslu umsókna um vegabréfsáritanir og málskotsgjald fer samkvæmt lögum um aukatekjur ríkissjóðs.

20. gr.
Reglugerðir.

Ráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara, þar á meðal um:

1. Skyldu til að hafa vegabréfsáritun til að fara um flugvöll, sbr. 2. mgr. 6. gr.
2. Komuáritanir, sbr. 7. gr.
3. Undanþágur frá áritunarskyldu og útgáfu vegabréfsáritana fyrir aðstandendur EES- og EFTA-ríkisborgara sem búsettir eru hér á landi, sem og íslenskra ríkisborgara, þ.m.t. skilyrði, takmarkanir og flýtimeðferð, sbr. 8. gr.
4. Skilyrði fyrir útgáfu vegabréfsáritana, sbr. 1. mgr. 9. gr., þ.m.t. vegabréfsáritana vegna gegnumferðar um flughöfn, vegabréfsáritana til diplómata, og skilyrði áhættumats vegna þeirra, sbr. 1.–3. mgr. 12. gr.
5. Samstarf og samningagerð við utanaðkomandi þjónustuaðila, sbr. 11. gr.
6. Áhættugreiningar, sbr. 4. mgr. 12. gr.
7. Aðgang ráðuneytisins og sendiskrifstofa Íslands að íslenskum hluta upplýsingakerfis um vegabréfsáritanir, sbr. 14. gr.
8. Reglur um störf og skrifstofuhald úrskurðarnefndar áritanamála, svo sem um móttöku erinda og málsmeðferð, þ.m.t. að kærumál verði einvörðungu endurskoðuð á grundvelli málgagna sem lágu fyrir þegar stjórnvaldsákvörðun var tekin, sbr. 17. gr.

21. gr.
Innleiðing.

Lög þessi fela í sér innleiðingu á eftirfarandi reglugerðum Evrópusambandsins sem settar eru til innleiðingar þjóðréttarlegra skuldbindinga samkvæmt Schengen-samstarfinu:

1. Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 810/2009 frá 13. júlí 2009 um Bandalagsreglur um vegabréfsáritanir.
2. Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 767/2008 frá 9. júlí 2008 um upplýsingakerfið um vegabréfsáritanir (VIS) og skipti á gögnum milli aðildarríkjanna um vegabréfsáritanir til stuttrar dvalar (VIS-reglugerð).

22. gr.
Gildistaka.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Reglugerðir og önnur stjórnvaldsfyrirmæli um vegabréfsáritanir, sem sett hafa verið á grundvelli laga um útlendinga eða annarrar löggjafar, skulu halda gildi sínu að svo miklu leyti sem þau brjóta ekki í bága við ákvæði laga þessara, uns nýjar reglugerðir og stjórnvaldsfyrirmæli samkvæmt lögum þessum hafa verið gefin út.

Stjórnvaldsákvörðanir sem teknar hafa verið á grundvelli þeirra lagaákvæða sem falla brott með lögum þessum halda einnig gildi sínu, þar á meðal ákvörðanir um útgáfu vegabréfsáritana og veitingu langtímavegabréfsáritana.

23. gr.

Breytingar á öðrum lögum.

Við gildistöku laga þessara verða eftirfarandi breytingar á öðrum lögum:

1. *Lög um útlendinga, nr. 80/2016:*
 - a. A-liður 2. mgr. 8. gr. laganna fellur brott.
 - b. Orðið „vegabréfsáritun“ í 1. mgr. 15. gr. laganna fellur brott.
 - c. 20. gr. laganna fellur brott.
 - d. 21. gr. laganna orðast svo, ásamt fyrirsögn:

Skammtímadvalarleyfi.

Útlendingastofnun er heimilt að veita útlendingi skammtímadvalarleyfi þegar umsækjandi óskar eftir dvöl umfram 90 daga en tilgangur dvalar er ekki af ástæðu sem tilgreind er almennt í dvalarleyfisflokkum og ekki er ætlun umsækjanda að setjast að á landinu. Skammtímadvalarleyfi samkvæmt þessu ákvæði verður ekki veitt til lengri tíma en 180 daga og skal aðeins veitt einu sinni á hverju 12 mánaða tímabili. Útlendingi er ekki heimil dvöl hér á landi umfram gildistíma dvalarleyfis.

Heimilt er að afturkalla skammtímadvalarleyfi ef útlendingur brýtur gegn skilyrðum þess, t.d. með því að stunda atvinnu á innlendum vinnumarkaði án heimildar.

Dvöl samkvæmt ákvæði þessu getur ekki verið grundvöllur ótímabundins dvalarleyfis eða skapað grundvöll lögheimilis hér á landi samkvæmt lögum um lögheimili og aðsetur.

Umsókn um dvalarleyfi samkvæmt ákvæði þessu skal hafnað ef líklegt er talið að umsækjandi muni ekki yfirgefa landið þegar leyfi hans rennur út.

Ráðherra setur reglugerð um nánari skilyrði og framkvæmd skammtímadvalarleyfis og í hvaða tilvikum heimilt er að gefa út slíkt dvalarleyfi.
 - e. 2. másl. 5. mgr. 81. gr. laganna fellur brott.
 - f. Orðin „m.a. um flýtimeðferð skv. 5. mgr.“ í 7. mgr. 81. gr. laganna falla brott.
 - g. 6. og 7. tölul. 1. mgr. og 6. tölul. 2. mgr. 120. gr. laganna falla brott.
2. *Lög um aukatekjur ríkissjóðs, nr. 88/1991:*
 - a. 3.–5. tölul. 3. mgr. 14. gr. laganna falla brott.
 - b. Á eftir 14. gr. b laganna kemur ný grein, 14. gr. c, svohljóðandi:

Fyrir umsókn um vegabréfsáritun skal utanríkisþjónustan gefa út gjaldskrá á mánaðarfresti sem tekur mið af miðgengi evru mánaðarins á undan fyrir útgáfu nýrrar gjaldskrár og námunda niður að næstu heilu tölu. Fyrir umsóknir sem móttekna eru erlendis er gjald innheimt í evrum.

Á grundvelli laga um vegabréfsáritanir greiðast eftirfarandi gjöld:

 1. Vegabréfsáritun, 6–12 ára, 45 evrur.
 2. Vegabréfsáritun, 13 ára og eldri, 90 evrur.
 3. Vegabréfsáritun, framlenging, 30 evrur.
 4. Fyrir útgáfu komuáritunar, 90 evrur.
 5. Fyrir umsókn um skammtímadvalarleyfi, 12.200 kr.
 6. Fyrir málskot skv. 17. gr. laga um vegabréfsáritanir, 300 evrur.
3. *Lög um Schengen-upplýsingakerfið á Íslandi, nr. 51/2021:* Orðin „við afgreiðslu umsókna um vegabréfsáritun, þ.m.t. við ógildingu, afturköllun eða framlengingu vegabréfsáritana“ í d-lið 1. mgr. 42. gr. laganna falla brott.
4. *Lög um landamæri, nr. 136/2022:* Á eftir orðinu „útlendinga“ í 1. mgr. 14. gr. laganna kemur: lögum um vegabréfsáritanir.

5. *Lög um lögheimili og aðsetur, nr. 80/2018*: Á eftir 3. másl. 4. mgr. 14. gr. laganna kemur nýr málsliður, svohljóðandi: Heimild til skráningar lögheimilis á grundvelli útgefins dvalarleyfis nær þó ekki til skammtímadvalarleyfis, sbr. 21. gr. laga um útlendinga.

Ákvæði til bráðabirgða.

Ráðuneytinu og sendiskrifstofum Íslands skal heimilt við framkvæmd laga þessara að nýta málaskrá og upplýsingakerfi Útlendingastofnunar við afgreiðslu umsókna um vegabréfsáritanir þar til sérstakt upplýsingakerfi ráðuneytisins um vegabréfsáritanir hefur verið tekið í notkun.

Mál sem borist hafa kærunefnd útlendingamála fyrir gildistöku laga þessara sem varða vegabréfsáritanir, en hafa ekki verið afgreidd með ákvörðun, skulu flytjast til úrskurðarnefndar áritanamála og skulu afgreidd samkvæmt heimild í 3. mgr. 18. gr. Mál teljast óafgreidd hafi endanleg ákvörðun ekki verið tekin fyrir gildistöku laganna. Um þau gilda ákvæði laga þessara nema knýjandi rök standi til þess að mál verði afgreitt í samræmi við gildandi lög á þeim tíma sem ákvörðun var kærð.

Um umsóknir um vegabréfsáritanir sem borist hafa utanríkisráðuneytinu, sendiskrifstofum Íslands og Útlendingastofnun fyrir gildistöku laga þessara, en hafa ekki verið afgreiddar með ákvörðun, gilda ákvæði laga þessara.

Gjört í Reykjavík, 4. maí 2026.

Kristrún Frostadóttir.

Bryndís Haraldsdóttir.
(L. S.)

Sigurður Tómas Magnússon.

Þorgerður Katrín Gunnarsdóttir.